

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 154/2014
05.03.2014. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Предрага Глигоријевића, Биљане Синановић, Бате Цветковића и Горана Чавлине, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Б.П. и др, због кривичног дела тешке крађе из члана 204. став 1. тачка 1. у вези са чланом 33. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљених Б.П. и Р.П. – адвоката В.Ј.Ђ., поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Суботици К бр.808/2011 од 06.12.2012. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.447/13 од 29.01.2014. године, у седници већа одржаној дана 05. марта 2014. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Б.П. – адвоката В.Ј.Ђ., поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Суботици К бр.808/2011 од 06.12.2012. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.447/13 од 29.01.2014. године, у делу који се односи на повреде одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 10. у вези са чланом 18. став 2. Законика о кривичном поступку ("Службени гласник РС", бр. 58/04 ... 76/10), док се у осталом делу исти захтев **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољен захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Р.П. – адвоката В.Ј.Ђ., поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Суботици К бр.808/2011 од 06.12.2012. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.447/13 од 29.01.2014. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Суботици К бр.808/2011 од 06.12.2012. године, окривљени Б.П. и Р.П. оглашени су кривим због извршења кривичног дела тешке крађе из члана 204. став 1. тачка 1. у сазивршилаштву – у вези са чланом 33. КЗ, за које дело су осуђени на казне затвора у трајању од по 6 месеци.

Истом пресудом, окривљени су обавезани да на име трошкова кривичног поступка исплате суду износе од по 3.043,50 динара, а на име паушала износе од по 4.000,00 динара, све у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.447/13 од 29.01.2014. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљених Б.П. и Р.П., а пресуда Основног суда у Суботици К бр.808/2011 од 06.12.2012. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, бранилац окривљених Б.П. и Р.П. – адвокат В.Ј.Ђ., поднео је захтеве за заштиту законитости, и то:

-у односу на окривљеног Б.П. из разлога прописаних одредбом члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП, конкретно због повреде одредаба члана 18. став 2. у вези са чланом 368. став 1. тачка 10, те члана 361. став 7. и члана 82. став 1. у вези са чланом 368. став 2. ЗКП ("Службени гласник РС", бр. 58/2004 ... 76/10), као и због повреде чланова 32. став 1. и 34. Устава РС, са предлогом да се побијане пресуде укину и предмет врати на поновно суђење, и да се на основу одредбе члана 488. став 3. ЗКП одложи, односно прекине издржавање казне на коју је окривљени Б.П. осуђен;

-у односу на окривљеног Р.П. по основу из члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП, конкретно због повреде одредаба члана 361. став 7. ЗКП ("Службени гласник РС", бр. 58/2004 ... 76/10) и члана 460. став 1. ЗКП ("Службени гласник РС", бр. 72/11 ... 45/13), са предлогом да се побијане пресуде укину и предмет врати на поновно суђење, те да се на основу одредбе члана 488. став 3. ЗКП одложи, односно прекине издржавање казне која је окривљеном Р.П. изречена правноснажном пресудом.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Б.П. Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца овог окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, те захтеве за заштиту законитости за обојицу окривљених, као и правноснажне пресуде против којих су захтеви поднети, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Б.П. у делу који се односи на повреду закона (члан 485. став 1. тачка 1. ЗКП у вези са чланом 18. став 2. у вези члана 368. став 1. тачка 10. ЗКП) је неоснован.

Позивајући се на повреду закона из члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП ("Службени гласник РС", бр. 72/11 ... 45/13), бранилац окривљеног Б.П. у захтеву за заштиту законитости наводи да су и првостепена и другостепена пресуда засноване на доказу на коме се пресуда не може заснивати – на потврди о одузетим предметима, коју је окривљени потписао пре него што је стекао својство осумњиченог, на који начин је учињена повреда одредбе члана 368. став 1. тачка 10. у вези са чланом 18. став 2. ЗКП који је важио у време доношења првостепене пресуде. С тим у вези, у захтеву се истиче да у моменту потписивања потврде припадници полиције окривљеном Б.П. нису саопштили да је потписује у својству осумњиченог лица, нити за које кривично дело га терете, те окривљени није могао донети одлуку да ли му је у том моменту потребан бранилац или не, нити је

поучен о својим правима у поступку, супротно одредбама чланова 4. и 5. ЗКП који је важио у време потписивања потврде.

Међутим, по оцени овога суда, изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Б.П. су неосновни.

Имајући у виду одредбу члана 604. Законика о кривичном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11 ... 45/13), који се примењује од 01.10.2013. године, којом је прописано да ће се законитост радњи предузетих пре почетка примене тог законика, оцењивати по одредбама Законика о кривичном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 70/01 и 68/02 и "Службени гласник РС", бр. 58/04 ... 76/10), то је Врховни касациони суд првостепену пресуду оценио према одредбама ЗКП који је важио у време њеног доношења.

Одредбом члана 225. став 1. ЗКП ("Службени гласник РС", бр. 58/2004 ... 76/10), који се примењивао у време доношења првостепене пресуде, прописано је да, ако постоје основи сумње да је извршено кривично дело за које се гони по службеној дужности, органи унутрашњих послова дужни су да предузму потребне мере да се пронађе учинилац кривичног дела, да се учинилац или саучесник не сакрије или не побегне, да се открију и обезбеде трагови кривичног дела и предмети који могу послужити као доказ, као и да прикупе сва обавештења која би могла бити од користи за успешно вођење кривичног поступка.

Ставом 2. истог члана, прописано је да органи унутрашњих послова, у циљу испуњења дужности става 1. тог члана, између осталог, могу да траже потребна обавештења од грађана, да изврше потребан преглед превозних средстава, путника и пртљага, да предузму потребне мере у вези са утврђивањем истоветности лица и предмета, као и да предузму друге потребне мере и радње, те да ће се о чињеницама и околностима које су утврђене приликом предузимања појединих радњи, а које могу бити од интереса за кривични поступак, као и о предметима који су пронађени или одузети, саставити записник или службена белешка.

Одредбом члана 82. став 1. истог Законика о кривичном поступку, прописано је да ће се предмети који се по кривичном закону имају одузети или који могу послужити као доказ у кривичном поступку – привремено одузети и предати на чување суду или ће се на други начин обезбедити њихово чување. Ставом 5. истог члана, прописано је да овлашћена службена лица органа унутрашњих послова могу одузети предмете наведене у ставу 1. тог члана када поступају по члану 225. и 238. Законика или када извршавају налог суда, док је ставом 6. предвиђено да ће се приликом одузимања предмета назначити где су пронађени и описаће се, те да ће се за одузете предмете издати потврда.

И одредбом члана 238. став 1. ЗКП који је важио у време доношења првостепене пресуде, прописано је да органи унутрашњих послова могу и пре покретања истраге привремено одузети предмете по одредбама члана 82. тог Законика, ако постоји опасност од одлагања.

Како су, према томе, овлашћена службена лица ОУП-а, сагласно одредбама чланова 238, 82. и 225. ЗКП, имала овлашћење да одузму предмет од било ког лица, и у ситуацији пре него што стекне својство осумњиченог, то је потврда о одузетим предметима од окривљеног Б.П. правилно цењена као доказ приликом доношења првостепене пресуде, те супротно наводима изнетим у захтеву, не представља незаконит доказ.

Сагласно томе, побијаним пресудама нису учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 10. у вези са чланом 18. став 2. ЗКП који је важио у време доношења првостепене пресуде, односно из члана 438. став 2. тачка 1. сада важећег Законика о кривичном поступку, како се то неосновано истиче у захтеву.

Приликом доношења одлуке, Врховни касациони суд је имао у виду и наводе захтева – да су на овај начин првостепени и другостепени суд учинили и повреду одредаба члана 29. став 1. и 34. став 1. Устава Републике Србије, односно да су на овај начин повређене одредбе Конвенције за заштиту људских права и основних слобода, али је нашао да захтев у овом делу нема прописан садржај.

Наиме, одредбом члана 484. ЗКП прописано је да се у захтеву за заштиту законитости, мора навести разлог за подношење (члан 485. став 1.), а у случају из члана 485. став 1. тач. 2. и 3. ЗКП, мора се доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права.

Имајући у виду цитирану законску одредбу, те чињеницу да бранилац окривљеног уз захтев није доставио одлуке Уставног суда или Европског суда за људска права, то је захтев у овом делу одбачен на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 3. ЗКП, у вези са чланом 484. ЗКП, обзиром да нема прописан садржај.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Б.П., у осталом делу, као и захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Р.П. су, по оцени овога суда, недозвољени.

Наиме, у захтевима за заштиту законитости, и у односу на окривљеног Б.П., а и у односу на окривљеног Р.П., бранилац наводи да су побијаним пресудама учињене повреде одредаба члана 361. став 7. "старог" ЗКП, односно одредбе члана 460. став 1. сада важећег ЗКП, и с тим у вези истиче се да другостепени суд није у побијаној пресуди дао адекватно образложење у вези са исказом сведока О.Д., на који начин је другостепени суд, према ставу браниоца окривљених, учинио повреду права на образложену судску одлуку, које је изричито прописано одредбом члана 361. став 7. ЗКП, односно одредбом члана 460. став 1. сада важећег ЗКП.

У односу на окривљеног Б.П., указује се и да је учињена повреда одредбе члана 82. став 1. у вези са чланом 368. став 2. "старог" ЗКП, јер су предмети наведени у потврди о привремено одузетим предметима од Б.П. предати оштећенима, док се у односу на окривљеног Р.П. указује на повреду одредаба члана 438. став 2. тачка 2. сада важећег ЗКП, истицањем да се из побијаних

пресуда уопште не види због чега је окривљени Р.П. оглашен кривим и да је нејасно из којих доказа и разлога суд изводи закључак о његовој кривици, обзиром да је негирао извршење кривичног дела.

Одредбом члана 484. ЗКП ("Службени гласник РС", бр. 72/11 ... 45/13), прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог његовог подношења (члан 485. став 1. ЗКП).

Када се захтев подноси због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1. ЗКП), окривљени преко свог браниоца, а и сам бранилац који у корист окривљеног предузима све радње које може предузети окривљени (члан 71. тачка 5. ЗКП), такав захтев може поднети само из разлога прописаних одредбом члана 485. став 4. ЗКП, дакле, због повреда одредаба члана 74, члана 438. став 1. тач. 1. и 4. и тач. 7. до 10. и став 2. тачка 1, члана 439. тач. 1. до 3. и члана 441. ст. 3. и 4. ЗКП, учињених у првостепеном и у поступку пред апелационим судом.

Дакле, сходно цитираним законским одредбама, право окривљеног и његовог браниоца на подношење захтева за заштиту законитости, ограничено је у погледу разлога искључиво на ове повреде.

Како се напред наведеним наводима захтева за заштиту законитости браниоца окривљених указује на повреде одредаба члана 460. став 1. сада важећег ЗКП (односно члана 361. став 7. раније важећег ЗКП), те повреде члана 438. став 2. тачка 2. ЗКП, које у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не представљају дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљенима и браниоцима окривљених, то је Врховни касациони суд на основу одредаба члана 487. став 1. тачка 2. у вези са чл. 485. ст. 4. ЗКП захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Р.П. у целини, те захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Б.П. у преосталом делу, одбацио као недозвољене, на основу чл. 487. ст. 1. тач. 2. ЗКП.

Са свега изложеног, а на основу одредаба члана 491. став 1. ЗКП у вези са чл. 487. ст. 1. тач. 2. и 3. ЗКП, донета је одлука као у изреци.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.